“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami

II-qism

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“REAL IQTISODIYOT” KAFEDRASI

“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2026-yil 25-may

II bo‘lim

“TURON NASHR” nashriyoti

SAMARQAND – 2026

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18
A 80
Artikov, Z.S.

“Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlari” Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami (I-II qism) [Matn] / Z.S. Artikov ; muharrir O.M. Pardayev va boshq.- Toshkent: TURON NASHR (Mirzo Abdullo nur savdo), 2026.-476 b.

TO‘PLOVCHI VA NASHRGA TAYYORLOVCHI:

Z.S.Artikov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, professor.

NASHR UCHUN MAS’ULLAR:

O.M.Pardayev – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
G.M.Shadiyeva – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
T.S.Sharipov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;
Sh.A.Sultonov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;
R.J.Qurbonova – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Abdullayeva – iqtisod fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
D.S.Musinov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
B.O.Do‘stmatov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Sattarova – dotsent v.b;
Z.K.Raximov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
M.E.Erdonov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent v.b.;

SAHIFALOVCHILAR:

M.E.Erdonov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi PhD, dotsent v.b.
S.B.Iskandarov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.N.Mirzayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
A.I.Asrorov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
V.A.Fozilov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.SH.Mirzaxadjayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti.

Ilmiy-amaliy anjuman materiallarida barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlarini shakllantirishga doir nazariy-metodologik yondashuvlar, iqtisodiyot tarmoqlarida ekologik barqarorlikni ta’minlash jarayonida yashil texnologiyalarni joriy etish bilan bog‘liq muammo va yechimlar, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda resurslardan oqilona foydalanish, energiya samaradorligini oshirish, kam uglerodli rivojlanish tamoyillarini qo‘llash masalalari yoritilgan. Unda yashil iqtisodiyotga o‘tish jarayonlarini jadallashtirish, ekologik xavfsizlikni ta’minlash, innovatsion va investitsion mexanizmlarni takomillashtirish, davlat va hududiy rivojlanish strategiyalarida yashil transformatsiya ustuvorliklarini belgilash bo‘yicha nazariy qarashlar hamda amaliy tavsiyalar o‘z ifodasini topgan.

Ushbu to‘plamda professor-o‘qituvchilar, doktorantlar, mustaqil tadqiqotchilar, magistrlar va iqtidorli talabalarning xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalariga bag‘ishlangan maqola va tezislari o‘rin olgan.

To‘plam materiallaridan iqtisodiyot yo‘nalishida tahsil olayotgan bakalavrlar, magistrlar, doktorantlar, mustaqil izlanuvchilar, davlat idoralari xizmatchilari va shu soha mutaxassislari o‘z faoliyatlarida foydalanishi mumkin.

Tezislar mualliflar tahririda bosilmoqda. Ularda keltirilgan raqamlar, faktлар, xulosa va tavsiyalarga mualliflar mas’ul. Ularning ayrim fikrlari tashkiliy guruh qarashlariga to‘g‘ri kelmasligi mumkin.

В материалах научно-практической конференции освещены теоретико-методологические подходы к формированию современных механизмов устойчивого развития и зелёной трансформации, проблемы и пути их решения, связанные с внедрением зелёных технологий в процессе обеспечения экологической устойчивости отраслей экономики, а также вопросы рационального использования ресурсов, повышения энергоэффективности и применения принципов низкоуглеродного развития в социально-экономическом развитии регионов. В них также нашли отражение теоретические взгляды и практические рекомендации по ускорению процессов перехода к зелёной экономике, обеспечению экологической безопасности, совершенствованию инновационных и инвестиционных механизмов, а также определению приоритетов зелёной трансформации в государственных и региональных стратегиях развития.

В сборнике собраны статьи и тезисы профессоров, преподавателей, докторантов, независимых исследователей, магистров и талантливых студентов о современных технологиях реализации структурных изменений в сфере услуг.

Материалы сборника могут использовать бакалавры, магистры, докторанты, независимые исследователи, сотрудники государственных органов и специалисты данной области, обучающиеся в области экономики.

Тезисы редактируются авторами. Авторы несут ответственность за представленные в них цифры, факты, выводы и рекомендации. Некоторые их мнения могут не соответствовать взглядам организационной группы.

The materials of the scientific-practical conference highlight theoretical and methodological approaches to the formation of modern mechanisms for sustainable development and green transformation, as well as problems and solutions related to the introduction of green technologies in ensuring the ecological sustainability of economic sectors. They also address issues of rational resource use, improving energy efficiency, and applying low-carbon development principles in the socio-economic development of regions. The materials further present theoretical views and practical recommendations on accelerating the transition to a green economy, ensuring environmental security, improving innovation and investment mechanisms, and defining green transformation priorities within national and regional development strategies.

This collection contains articles and theses by professors, doctoral students, independent researchers, masters and talented students on modern technologies for implementing structural changes in the services sector.

The materials in the collection can be used by bachelors, masters, doctoral students, independent researchers, government officials and specialists in this field studying in the field of economics.

Abstracts are edited by the authors. The authors are responsible for the figures, facts, conclusions and recommendations presented therein. Some of their views may not reflect those of the organizational group.

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18

ISBN 978-9910-5219-5-9

© Artikov, Z.S., 2026-y.
© Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2026-y.
© “TURON NASHR” nashriyoti, 2026-y.

foydalanishga to‘sqinlik qilmoqda. Shu bois, davlat siyosatida ushbu tarmoqni ustuvor yo‘nalish sifatida belgilab, innovatsion yondashuvlar asosida rivojlantirish zarur.

Umuman olganda, xizmatlar sohasini tizimli rivojlantirish nafaqat iqtisodiy o‘sishning muhim drayveri, balki zamonaviy bozor munosabatlarining ajralmas tarkibiy qismi sifatida mamlakat taraqqiyoti uchun strategik ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. OECD (2021). Innovation and Economic Growth. https://www.oecd.org/innovation/inno/innovation-and-economic-growth.htm
2. World Bank (2023). World Development Report: Services for Development. https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2023
3. Porter, M.E. (1990). The Competitive Advantage of Nations. https://www.hbs.edu/faculty/Pages/item.aspx?num=72
4. Lundvall, B.-Å. (1992). National Systems of Innovation: Towards a Theory of Innovation and Interactive Learning. https://www.e-elgar.com/shop/gbp/national-systems-of-innovation-9781852789762.html
5. Xodjayev, N.X. (2022). Innovatsion iqtisodiyot asoslari. Toshkent: Iqtisodiyot nashriyoti.

XIZMAT KO‘RSATISH SOHASIDA FAOLIYAT YURITUVCHI XOTIN-QIZLAR TADBIRKORLIGIDA EKOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI

MIRZAYEVA SHIRIN NODIROVNA

O‘zbekiston Respublikasi, Samarqand iqtisodiyot va servis instituti,
“Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti.

Muallifning elektron manzili: mirzayevashirin502@gmail.com

ORCID raqami: https://orcid.org/0009-0005-0035-636X

Muallifning uyali aloqa raqami: +998905020271

Annotatsiya. Mazkur tezisda xizmat ko‘rsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligida uchrayotgan ekologik muammolar, ularning iqtisodiy va ijtimoiy oqibatlari hamda ushbu muammolarni bartaraf etishning zamonaviy yechimlari tahlil qilinadi. Xususan, yashil iqtisodiyot, ekologik boshqaruv va barqaror tadbirkorlik tamoyillari asosida ayollar biznesining ekologik transformatsiyasi ilmiy jihatdan yoritilgan.

Kalit so‘zlar: ekologik muammo, xotin-qizlar tadbirkorligi, xizmat ko‘rsatish, yashil iqtisodiyot, barqaror rivojlanish, ekologik boshqaruv, innovatsiya, chiqindilar, resurs tejamkorligi, raqamli xizmatlar.

Аннотация: В данной тезисе анализируются экологические проблемы в женском предпринимательстве сферы услуг, их социально-экономические последствия и современные пути решения. Особое внимание уделено принципам зеленой экономики и устойчивого предпринимательства.

Ключевые слова: экологические проблемы, женское предпринимательство, сфера услуг, зеленая экономика, устойчивое развитие, экологическое управление, инновации, отходы, ресурсосбережение, цифровые услуги.

Annotation: This thesis analyzes environmental problems in women's entrepreneurship within the service sector, their socio-economic consequences, and modern solutions. Special attention is given to green economy principles and sustainable entrepreneurship.

Keywords: environmental problems, women entrepreneurship, service sector, green economy, sustainable development, ecological management, innovation, waste, resource efficiency, digital services.

Kirish. Jahon iqtisodiyotida ekologik xavfsizlik va barqaror rivojlanish masalalari tobora dolzarb ahamiyat kasb etayotgan bir sharoitda xizmat koʻrsatish sohasi ham ekologik transformatsiya jarayonidan chetda qolmayapti. Ayniqsa, ushbu sohada faoliyat yuritayotgan xotin-qizlar tadbirkorligi iqtisodiy faollikni oshirish bilan bir qatorda ekologik muammolarni kamaytirishda ham muhim rol oʻynamoqda. Bugungi kunda xizmatlar sektorida energiya resurslaridan samarasiz foydalanish, plastik chiqindilar koʻpayishi, ekologik standartlarga rioya qilinmasligi va raqamli texnologiyalardan yetarli foydalanilmasligi kabi muammolar mavjud boʻlib, ular biznesning uzoq muddatli barqarorligiga salbiy ta'sir koʻrsatmoqda.

Shu bois xizmat koʻrsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligini ekologik jihatdan modernizatsiya qilish, yashil iqtisodiyot tamoyillarini joriy etish hamda ekologik boshqaruv tizimlarini rivojlantirish bugungi kunning muhim ilmiy-amaliy masalalaridan biri hisoblanadi.

Asosiy qism. Xizmat koʻrsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligida ekologik muammolar asosan resurslardan samarasiz foydalanish, maishiy va plastik chiqindilar hajmining ortishi, ekologik madaniyatning yetarli darajada shakllanmaganligi hamda energiya tejovchi texnologiyalarning kam qoʻllanilishi bilan bogʻliqdir. Ayniqsa, goʻzallik salonlari, umumiy ovqatlanish shoxobchalari, turizm va savdo xizmatlarida ekologik yuklama yuqori boʻlib, bu holat atrof-muhitga salbiy ta'sir koʻrsatmoqda.

Xotin-qizlar tadbirkorligining ekologik muammolari iqtisodiy jihatdan ham muhim hisoblanadi. Chunki energiya va resurslarning ortiqcha sarfi xizmat tannarxining oshishiga, chiqindilarni boshqarish tizimining zaifligi esa iqtisodiy samaradorlikning pasayishiga olib keladi. Shu nuqtai nazardan, ekologik boshqaruvni tadbirkorlik strategiyasiga integratsiya qilish xizmatlar sektorining raqobatbardoshligini oshirishda muhim omil boʻlib xizmat qiladi.

1-jadval

Xizmat ko‘rsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligida ekologik muammolar dinamikasi va ularning iqtisodiy ta’siri (2021–2025 yy.)[35]

№	Yillar	Plastik chiqindilar ulushi (%)	Energiya sarfi darajasi (%)	Ekologik innovatsiyalarni qo‘llash (%)	Xarajatlarning kamayishi (%)
1	2021	42	58	14	5
2	2022	39	54	18	8
3	2023	35	49	24	12
4	2024	30	44	31	16
5	2025	26	38	39	21

Mazkur jadval xizmat ko‘rsatish sohasida ekologik innovatsiyalar joriy etilishi natijasida plastik chiqindilar va energiya sarfi darajasining kamayib borayotganini ko‘rsatadi. Shu bilan birga, energiya tejovchi texnologiyalar va raqamli boshqaruv tizimlari xarajatlarni optimallashtirishga xizmat qilmoqda. Statistik ko‘rsatkichlar ekologik yondashuvning iqtisodiy samaradorlikni ham oshirayotganini tasdiqlaydi.

2-jadval

Xotin-qizlar xizmat ko‘rsatish tadbirkorligida ekologik muammolar va ularning yechim mexanizmlari[36]

№	Ekologik muammo	Sabablari	Taklif etilayotgan yechimlar
1	Plastik chiqindilar ortishi	Bir martalik mahsulotlardan foydalanish	Qayta ishlanadigan mahsulotlarga o‘tish
2	Energiya isrofgarchiligi	Eskirgan texnologiyalar	Energiya tejovchi uskunalarni joriy etish
3	Ekologik madaniyat pastligi	Yetarli bilim va targ‘ibot yo‘qligi	Ekologik treninglar tashkil etish
4	Suv resurslaridan noto‘g‘ri foydalanish	Nazorat tizimining sustligi	Raqamli monitoring tizimini yaratish

Jadvaldan ko‘rinadiki, ekologik muammolar ko‘p jihatdan boshqaruv va texnologik omillar bilan bog‘liq. Ayniqsa, ekologik madaniyatni shakllantirish hamda yashil texnologiyalarni joriy etish xizmat ko‘rsatish sohasida barqaror biznes modelini yaratishga xizmat qiladi. Mazkur model ekologik boshqaruv, raqamli texnologiyalar, yashil investitsiyalar va ayollar tadbirkorligi o‘rtasidagi o‘zaro integratsiyani ifodalaydi. Modelga ko‘ra, ekologik innovatsiyalar → resurs

[35] Muallif ishlanmasi
[36] Muallif ishlanmasi

tejamkorligi → iqtisodiy samaradorlik → barqaror rivojlanish zanjiri shakllanadi. Ushbu model xizmat ko‘rsatish sohasida ekologik yondashuvlarni qo‘llash nafaqat ekologik xavfsizlikni, balki iqtisodiy barqarorlikni ham ta’minlashini ko‘rsatadi. Ayniqsa, ayollar tadbirkorligining yashil transformatsiyaga integratsiyalashuvi xizmatlar sektorining innovatsion rivojlanishiga xizmat qiladi.

Xizmat ko‘rsatish sohasida ekologik muammolarni hal etishda davlat siyosati, institutsional qo‘llab-quvvatlash va innovatsion yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etadi. O‘zbekistonda yashil iqtisodiyotga o‘tish strategiyasi doirasida xotin-qizlar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari takomillashib borayotgani ushbu yo‘nalishning istiqbolli ekanligini ko‘rsatmoqda. Ayniqsa, ekologik xizmatlar bozorining kengayishi ayollar uchun yangi biznes imkoniyatlarini yaratmoqda.

Xulosa va takliflar. Xulosa qilib aytganda, xizmat ko‘rsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligida ekologik muammolarni bartaraf etish bugungi iqtisodiy taraqqiyotning muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Ekologik barqarorlikni ta’minlash orqali nafaqat atrof-muhit muhofaza qilinadi, balki xizmat ko‘rsatish sohasining iqtisodiy samaradorligi va raqobatbardoshligi ham oshadi. Shu nuqtai nazardan quyidagi takliflarni ilgari surish maqsadga muvofiqdir:

- xizmat ko‘rsatish sohasida yashil texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish;
- xotin-qizlar tadbirkorligi uchun ekologik grant va subsidiyalarni kengaytirish;
- ekologik boshqaruv va resurs tejamkorligi bo‘yicha maxsus trening dasturlarini ishlab chiqish;
- chiqindilarni qayta ishlash tizimlarini biznes faoliyatiga integratsiya qilish;
- raqamli monitoring va ekologik audit tizimlarini rivojlantirish.

Yakuniy natijada ekologik mas’uliyatli xotin-qizlar tadbirkorligini shakllantirish xizmat ko‘rsatish sohasining innovatsion rivojlanishiga, yashil iqtisodiyot tamoyillarining mustahkamlanishiga hamda jamiyat farovonligining oshishiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF–4477-son Farmoni “Atrof-muhitni muhofaza qilish va ekologik holatni yaxshilash chora-tadbirlari to‘g‘risida”, 2019 yil.
2. “Chiqindilar to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuni (yangi tahrir), 2022 yil.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ–4291-son Qarori “Yashil iqtisodiyotga o‘tish konsepsiyasini amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”, 2019 yil.
4. “Suv va suvdan foydalanish to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuni, 2021 yil.

MUNDARIJA

I SHO‘BA. BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING NAZARIY, AMALIY VA METODOLOGIK MUAMMOLARI.		
G.M.Shadieva	Роль экологической культуры в обеспечении устойчивого экономического развития	5
М.Қ.Пардаев **С.А.Бабаназарова** **Х.К.Самаров**	Инсон ресурслари ва инсон капитали ўртасидагии фарқлар ва уларни ривожлантириш йўллари	10
Z.S.Artikov	Yashil transformatsiya jarayonlarini baholashning metodologik yondashuvlari	19
Sh.A.Sultonov **Z.S.Artikov** **Sh.Sh.Abduhalilov**	Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmat ko‘rsatish sohasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish mexanizmlari	23
А.Б.Жақсыбек **А.Б.Молдашева** **А.Аташева**	Интеграция IT-услуг в отрасль гостеприимства: оценка влияния на конкурентоспособность предприятий	26
Д.Уразов	Развитие зелёного финансирования как механизма устойчивой трансформации региональной экономики	30
Р.Ж.Курбанова **А.Кубаев**	Ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish asosida korxona rentabelligini oshirish	32
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Зелёная экономика и менеджмент в системе образования: современные тенденции и перспективы развития	36
Н.Б.Рузиева	Теоретические проблемы устойчивого развития "зелёной" трансформации	38
M.E.Erdonov	Barqaror rivojlanish sharoitida yashil transformatsiyaning nazariy-metodologik asoslari	41
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Международные проекты по защите биоразнообразия	44
M.E.Erdonov	Theoretical, practical, and methodological problems of sustainable development and green transformation in the service sector	46
S.B.Xoshimova	Yer fondidan foydalanishning shart-sharoitlari va hozirgi holati	49
D.H.Shaymardonova **D.Q.Xatamov**	Yashil iqtisodiyotning rivojlanishi va uning ahamiyati.	54
M.E.Erdonov	Теоретико-методологические проблемы зеленой трансформации в условиях устойчивого развития	58

Sh.N.Mirzayeva	Raqamli iqtisodiyot sharoitida yashil rivojlanishning amaliy mexanizmlari	61
D.H.Shaymardonova	Raqamli crm/erp tizimlarining qishloq joylardagi avtoservis subyektlariga integratsiyasi va uning iqtisodiy zaruriyati	65
M.E.Erdonov	Yashil transformatsiyada resurs samaradorligini baholashning amaliy-metodologik muammolari	68
Sh.N.Mirzayeva	Barqaror rivojlanishda ekologik va iqtisodiy manfaatlar muvozanatini ta’minlash masalalari	71
X.R.Safarov	Kafolatlar berish tashkilotlarida risklarni baholash va minimallashtirish mexanizmlari	74
Sh.N.Mirzayeva	Yashil transformatsiya sharoitida xotin-qizlar xizmat ko‘rsatish tadbirkorligini rivojlantirishning metodologik yondashuvlari	85
V.A.Fozilov	Zamonaviy bozor iqtisodiyoti sharoitida innovatsion faoliyatni rivojlantirishning iqtisodiy o‘sish va raqobatbardoshlikka ta’siri	88
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida xotin-qizlar tadbirkorligini barqaror rivojlantirishning nazariy asoslari	93
II SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA JARAYONLARIDA HAL ETILISHI LOZIM BO‘LGAN DOLZARB MASALALAR VA ULARNING YECHIMLARI		
R.J.Kurbanova **M.A.Alimamatova**	Improving the definition of digital economy	97
З.И.Саттарова	Зарубежные практики формирования сельского туризма в контексте концепции устойчивого развития: европейское измерение.	100
М.Қ.Пардаев **И.М.Пардаева** **Д.У.Нарзиева**	Маънавий барқарорликни таъминлашда таълим ва тарбиянинг ўрни ҳамда уларнинг давлат тараққиётининг пойдевори сифатида	103
ZHANGXU	Developing emotional intelligence as a factor of sustainable human capital development in the context of green transformation	107
З.И.Саттарова	Интегративные модели управления проектными коллективами в контексте спортивно-туристической деятельности	112
R.J.Kurbanova **M.A.Alimamatova**	Methods for assessing the technical and economic level of enterprises in the digital economy.	115

M.A. Alimamatova	Organizational mechanisms of the transition of service enterprises to the digital economy in uzbekistan	118
Н.Б.Рузиева	«Путь к «зеленой» трансформации: Совершенствование государственных и региональных стратегий на примере Узбекистана»	121
M.V.Isroilova	Barqaror rivojlanish konsepsiyasi asosida o‘zbekiston respublikasi sanatoriya-kurort tashkilotlar kompleksini transformatsiya yo‘nalishlari	124
M.E.Erdonov	Yashil transformatsiyada energiya samaradorligi, chiqindilar va suv resurslari muammolarini hal etish yo‘llari	128
Д.Абдуллаева	Оценка эффективности предприятий строительных услуг: интеграция показателя индивидуальной рентабельности и GAP-анализа	131
M.E.Erdonov	Iqlim xatarlarini boshqarish va yashil infratuzilmani rivojlantirishning ustuvor yechimlari	134
F.Shanazarov	Inson kapitalini rivojlantirishda ta’lim va ijtimoiy xizmatlar integratsiyasi	137
M.E.Erdonov	Актуальные задачи зеленой трансформации: энергия, отходы и климатическая устойчивость	141
A.A.Shermatov	Yashil iqtisodiyotning innovatsion, investitsion va institutsional mexanizmlarini rivojlantirish masalalari	144
З. И.Абдуллаева С.Ашуров	Международная торговля и её влияние на производство	151
Sh.N.Mirzayeva	Sanoat korxonalarida chiqindilarni kamaytirishning innovatsion yechimlari	153
A.I.Asrorov	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda davlatning roli	158
Sh.N.Mirzayeva	Yashil transformatsiyada ekologik ta’lim va aholining ekologik madaniyatini oshirish masalalari	161
V.A.Fozilov	Xizmatlar sohasini rivojlantirish orqali iqtisodiy o‘sish va bandlikni rag‘batlantirish masalalari	165
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligida ekologik muammolar va ularning yechimlari	170

Sh.N.Mirzayeva	Yashil iqtisodiyot sharoitida ayollar tadbirkor-ligini qo‘llab-quvvatlashning zamonaviy mexanizmlari	174
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligida ekologik muammolar va ularning yechimlari	177
III SHO‘BA. HUDUDLARNI IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK BARQARORLIK VA YASHIL IQTISODIYOTNING O‘RNI		
Z.S.Artikov	Hududiy rivojlanishda yashil iqtisodiyotning aholi farovonligiga ta’siri	181
М.Қ.Пардаев **О.М.Пардаев** **О.М.Пардаева**	Коррупцияни бартараф қилишда кадрларни танлаш мезонини такомиллаштириш йўллари	184
R.J.Kurbanova **M.A.Alimamatova**	Improvement of electronic equipment and software through innovation in the enterprise digital economy	189
D.S.Musinov	Xizmat ko‘rsatish sohasida investitsion loyihalar samaradorligini oshirish	192
Sh.A.Sultonov **Sh.Sh.Abduhalilov**	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning o‘zbekiston iqtisodiyotidagi o‘rni	198
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Устойчивое развитие и зелёная экономика: современные тенденции и перспективы	203
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Экологический менеджмент: современные подходы и перспективы развития	206
З.И.Саттарова	Территориальная кластеризация туристс-кой деятельности как фактор регионального развития самаркандской области.	208
J.M.Qurbonov **D.Khakimov**	Korxonalarning innovatsion faoliyatini baholashning xalqaro tajribasi	211
R.J. Kurbanova **M.A. Alimamatova**	Savdoda innovatsion jarayonlarni prognozlashning obyektiv zaruriyati.	214
D.H.Shaymardonova **I.Nosirov**	O‘zbekistonda sug‘urta bozorining rivojlanishi va davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlari	216
F.E.Jomonqulova	Axborot tizimlarini modellashtirish va UML diagrammalari	222
FENG ZIHAN	The role of a sustainable motivational environment in the green transformation of organisations	225
Ф.Ф.Саламов **М.А.Адилжонова**	Пути повышения конкурентоспособности выпускников вузов самаркандской области	232

M.E. Erdonov	Samarqand viloyati misolida yashil iqtisodiyot tamoyillarini hududiy rivojlanishga integratsiyalash	235
U.N.Normurodov **L.A.Shadiyeva**	Samarqand viloyatida yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar hajmining ko‘rsatkichlari tahlili	238
M.E. Erdonov	Urgent Issues in Green Transformation Processes of the Service Sector and Their Policy Solutions	242
Z.I.Abdullayeva **SH.T.Xamrakulov**	Ma’lumotlar bazalari va ilmiy bilim bazalari	246
V.A.Fozilov	The services sector as a key driver of development in the modern economy	249
Sh.N.Mirzayeva	Turizm sohasida yashil iqtisodiyot tamoyillarini rivojlantirish istiqbollari	254
T.N.Normurodov	Chakana savdo korxonalari samaradorligini oshirishda tovarlar ta’minotini takomillashtirishning ahamiyati	258
A.A.Shermatov	Yashil transformatsiya bo‘yicha davlat va hududiy rivojlantirish strategiyalarini takomillashtirish masalalari	261
Sh.N.Mirzayeva	Hududlarda xizmat ko‘rsatish sohasida xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirishning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	268
I.A.Asrorov	Xizmat ko‘rsatish sohasida raqobatbardoshlikni oshirishda davlat siyosati	271
Sh.N.Mirzayeva	Ekologik barqarorlikni ta’minlashda ayollar xizmat ko‘rsatish biznesining o‘rni	274
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Barqaror rivojlanish sharoitida ta’lim xizmat-lari va mehnat bozori o‘rtasidagi bog‘liqlik	278
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’limda yashil kompetensiyalarni shakllantirishning ilmiy-amaliy asoslari	280
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Yashil transformatsiya jarayonida universitet-biznes-hudud hamkorligini rivojlantirish yo‘nalishlari	282
IV SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA BO‘YICHA DAVLAT VA HUDUDIY RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.		
Z.S.Artikov	O‘zbekistonda yashil iqtisodiyot strategiyasini takomillashtirish istiqbollari	284
М.Қ.Пардаев **М.М.Муҳаммедов** **Б.Қ.Муфтайдинов**	Таваккалчиликнинг турлари ва мазмуни	287

З.И.Саттарова	Самарканд как центр культурного туризма: проблематика функционирования и динамика отраслевого развития	292
Ф.Ф.Саламов **С.Р.Наимов**	Формирование и развитие агроэкотуристического кластера	302
D.S.Musinov	Xizmat ko‘rsatish sohasida iqtisodiy o‘sishga erishishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmla-rini takomillashtirish yo‘nalishlari	305
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Barqaror rivojlanish sharoitida oliy ta’lim xizmatlarining aholi farovonligini oshirishdagi o‘rni	312
M.E. Erdonov **J.S.Bozorov**	Turizm xizmatlari va hududiy iqtisodiyot rivoji	314
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Yashil iqtisodiyot sharoitida oliy ta’lim xizmatlarini rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari	317
M.A.Abdivoxidov	Yashil transformatsiya bo‘yicha davlat va hududiy rivojlantirish strategiyalarini takomillashtirishda raqamli xizmatlar mexanizmlari	319
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’lim xizmatlari sifatini oshirish orqali inson kapitalini rivojlantirish masalalari	322
A.A. Shermatov	Yashil transformatsiya jarayonlarida hal etilishi lozim bo‘lgan dolzarb masalalar va ularning yechimlari	324
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Hududiy oliy ta’lim muassasalarining aholi farovonligini oshirishdagi roli	330
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Современный менеджмент и зелёная экономика: тенденции, проблемы и перспективы развития	332
Н.Б.Рузиева	«Стратегии развития «зеленой экономики» в Узбекистане: Путь к устойчивому будущему»	335
Z.I.Abdullayeva **P.S.Adashov**	Biznesni tadqiq etishni tashkil qilishning zamonaviy yondashuvlari	337
Д.Уразов	Зелёный аудит как институциональный механизм обеспечения устойчивого развития предприятий	341
XU JUNDONG	Modern Human Capital Management as a Factor of Sustainable and Green Transformation in the Digital Economy	343
З.И.Абдуллаева **Р.Аминджанова**	Формы конкуренции в стандартизации и соответствии	349

Sh.N.Mirzayeva	Yashil transformatsiya jarayonlarida davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini rivojlantirish	351
Sh.N.Mirzayeva	Barqaror rivojlanish strategiyalarini amalga oshirishda xalqaro tajribaning ahamiyati	353
Sh.N.Mirzayeva	Xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirish bo‘yicha davlat strategiyalarini takomillashtirish istiqbollari	356
M.E.Erdonov	Davlat strategiyalarida yashil transformatsiya boshqaruvini takomillashtirish yo‘nalishlari	360
A.I.Asrorov	Barqaror rivojlanish va “yashil iqtisodiyot”da kichik biznesning o‘rni	363
A.I.Asrorov	Iqtisodiyotda raqamli transformatsiya jarayonlari va ularning samaradorlikka ta’siri	365
A.I.Asrorov	Turizm sohasida iqtisodiy boshqaruvning zamonaviy modellari	368
V.A.Fozilov	Analysis of sectoral policy frameworks for sustainable economic progress and diversification	372
Sh.N.Mirzayeva	Hududiy rivojlanish dasturlarida xizmat ko‘rsatish sohasidagi ayollar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash masalalari	377
V SHO‘BA. YASHIL IQTISODIYOT-NING INNOVATSION, INVESTITSION VA INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI		
Z.S.Artikov	Innovatsion texnologiyalar asosida yashil iqtisodiyotni rivojlantirish istiqbollari	382
R.J. Kurbanova	Savdoda xizmat ko‘rsatish sifati va uning innovatsion rivojlanish mexanizmining modeli.	384
З.И.Саттарова	Применение веб-технологий и цифровых платформ в организации туристской деятельности	387
З. И.Абдуллаева **С. А.Махмудов**	Цифровизация и инновации: современные тенденции развития	391
Н.Б.Рузиева	«Экологическая устойчивость как фундамент «Зелёной экономики»: Новая парадигма развития»	393
Б.Т.Насыров	Организационная структура 2.0.: переход от иерархий к сетевым и продуктовым моделям	395
Е. А.Қуаныш	Влияние устойчивого развития на конкурентоспособность компаний в условиях «зеленой» трансформации экономики	401

M.E.Erdonov	Yashil iqtisodiyotda innovatsion va investitsion mexanizmlarni rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari	405
M.E.Erdonov	Yashil moliyalashtirish va institutsional mexanizmlarning iqtisodiy samaradorlikka ta’siri	408
A.A.Shermatov	Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning nazariy, amaliy va metodologik muammolari	411
Д.Уразов	Зелёный аудит как институциональный механизм обеспечения устойчивого развития предприятий	416
S.N.Hukumova	Ijara xizmatlari samaradorligini oshirishning Tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari	419
R.J. Kurbanova	Savdo korxonalarining innovatsion holatini oshirishning asosiy yo‘llari.	425
M.E.Erdonov **J.S.Bozorov** **S.S.Isoqulova**	Xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirishda raqamli transformatsiyaning ahamiyati	428
V.A.Fozilov	Theoretical perspectives on poverty alleviation in uzbekistan	432
Sh.N.Mirzayeva	Yashil iqtisodiyotda institutsional islohotlarning ahamiyati	437
Sh.N.Mirzayeva	Qayta tiklanuvchi energiya manbalarini moliyalashtirishning samarali usullari	440
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirishda innovatsion mexanizmlarning ahamiyati	442
Sh.N.Mirzayeva	Ayollar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning investitsion va institutsional mexanizmlari	446
A.I.Asrorov	O‘zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishda innovatsion yechimlar	450
M.E.Erdonov	The Role of Ecological Sustainability and the Green Economy in Regional Socio-Economic Development through the Service Sector	453
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’lim xizmatlarini rivojlantirish orqali yoshlar bandligini ta’minlash masalalari	457
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Aholi farovonligini oshirishda oliy ta’lim qamrovini kengaytirishning ahamiyati	459
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’lim muassasalarida yashil kampus tizimini joriy etishning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	461
A.D.Xidirov	Hududlarda tog‘ turizmini tashkil etish va marshrutlari bo‘yicha tavsiyalar	462

“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2026-yil 25-may

II-qism

ISBN: 978-9910-702-99-0

4174

«TURON NASHR» nashriyoti
100129. O‘zbekiston Respublikasi
Samarqand viloyati, Samarqand shahri,
Xo‘ja Ahror Valiy ko‘chasi, 37-uy.
Tasdiqnoma: № 4174 (22.09.2020-y.)

Nashriyot muharriri: M.Roziqova

Musahhih: F.Tohirova

Bosishga 04.06.2026-yilda ruxsat etildi.
Qog’oz bichimi 210×297 1/16.
«Times New Roman» garniturasi.
Shartli bosma tobog’i 29,75.
Adadi 50 nusxa. Buyurtma raqami: N-33

«NAVRO‘Z POLIGRAF» MCHJ matbaa
bo‘limida chop etildi.
Tasdiqnoma: 374736 29.08.2024-yil.
Samarqand shahri, X.Abdullayev ko‘chasi, 63-uy.